

Rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5A 156/2013-51-56 ze dne 26. dubna 2017, v právní věci žalobkyně: E. P., proti žalovanému: Ministerstvo kultury, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2013, č. j. MK 31495/2013 OPP, sp. zn. MK-S 7858/2013 OPP:

I. Rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 12. 7. 2013, čj. MK 31495/2013 OPP, sp. zn. MK-S 7858/2013 OPP, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 19 456,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jakož i rozhodnutí povinného subjektu. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Národního památkového ústavu (dále též „povinný subjekt“ či „NPÚ“) ze dne 28. 5. 2013, čj. NPÚ-310/35522/2013, kterým byla odmítnuta žádost žalobkyně ze dne 13. 5. 2013 o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žalobkyně současně navrhla soudu, aby povinnému subjektu uložil povinnost požadované informace poskytnout.

Žalobkyně nejprve uvedla, že odmítnutí žádosti ve vztahu k první odrážce žádosti o informace je nezákonné a nesprávné. Předcházející řízení je vnitřně rozporné, neboť povinný subjekt si mylně vyložil předmět žádosti žalobkyně, a to již od jejího prvního podání ze dne 8. 2. 2013, v němž žádala o zpřístupnění inventářů majetku *** rodiny, tzv. černých knih. Žalobkyni nebylo nutné odkazovat na ústřední seznam kulturních památek (dále též „ústřední seznam“ či „seznam“) ani na potřebu opatřovat si souhlasy vlastníků v něm zapsaných movitých věcí, neboť černé knihy náleží státu a jsou ve správě povinného subjektu. O zpřístupnění černých knih a nahlédnutí do nich mohl povinný subjekt rozhodnout bez ohledu ostatní v něm zapsané vlastníky, neboť toto zpřístupnění bylo v jeho gesci. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu žalobkyně zdůraznila nutnost vyvarovat se přílišného formalismu při posuzování žádosti o informace. Povinný subjekt nesprávně poučil žalobkyni o jejích právech a povinnostech, čímž ji fakticky přinutil vznést nadbytečnou žádost o nahlédnutí do ústředního seznamu movitých kulturních památek. Z úkonů povinného subjektu vyplývá vnitřní rozpor jím podávaných informací, které jsou pro žalobkyni matoucí a nejsou v souladu s principy dobré správy. Nesprávná a vnitřně rozporná jsou především tvrzení povinného subjektu ze dne 7. 8. 2013 (správně 7. 3. 2013 – pozn. soudu) a 15. 4. 2013 vůči tvrzením v rozhodnutí povinného subjektu a doprovodné informaci k němu. Nelze-li v ústředním seznamu oddělit vlastnické struktury majitelů památek, jak tvrdí povinný subjekt, musela by třetí osoba požádat o souhlas všechny v seznamu zapsané subjekty. Dle žalobkyně porušuje povinný subjekt rovné zacházení a zákaz diskriminace, neboť nedůvodně upřednostňuje zájem třetích osob (vědců, badatelů, historiků, studentů) před zájmem žalobkyně, která má naléhavý právní zájem na dohledání a přístupu k inventárnímu seznamu rodového majetku. Smyslem zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ani vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále jen „prováděcí vyhláška“), nebylo absolutní vyloučení přístupu třetích osob do ústředního seznamu. Žalobkyně zdůraznila, že právní zájem třetí osoby na nahlédnutí do seznamu může být mnohdy závažnější než zájem studentů či vědeckých pracovníků. Žalobkyni měla být poskytnuta součinnost spočívající v nahlédnutí do inventárních seznamů, jelikož jako dědička po JUDr. A. S. a restituentka tyto informace potřebuje k bližší specifikaci a uplatnění svých nároků. Žalobkyně zastává názor, že do seznamu může třetí osoba

nahlédnout se souhlasem kteréhokoli vlastníka v něm zapsaného (tedy i samotného povinného subjektu), byť by to mělo znamenat, že se jí tím zpřístupní seznam celý. Vlastníci, kteří vyjadřují souhlas s uvedením v seznamu, tak souhlasí i s tím, že s nimi bude případný nahlížeitel seznámen; umožnění nahlédnutí do ústředního seznamu třetí osobě tak není zpracováním dat mimo účel, pro který byla shromážděna a který by vyžadoval zvláštní svolení. Neumožnění nahlédnutí do seznamu z důvodu údajné ochrany osobních dat je tak vyloučeno. Žalobkyně sice žádala výslovně o nahlížení do seznamu, ovšem požadovanou formou poskytnutí informace není povinný subjekt vázán a může zvolit jinou formu například v podobě výpisu informací z požadované evidence. Žalobkyně uzavřela, že povinnému subjektu nic nebránilo žádosti o informace vyhovět.

Další skupina námitek směřovala proti vypořádání druhé odrážky žádosti o informace. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem správních orgánů, že informaci nelze poskytnout proto, že povinný subjekt není právním nástupcem subjektu, který měl inventární seznam provést, nebo že neví, kdo je jeho právním předchůdcem. Dle žalobkyně není Státní ústav památkové péče a ochrany přírody, který vznikl v roce 1958, prvním subjektem svého druhu a působnosti na území tehdejšího Československa. Kořeny povinného subjektu sahají dále než do roku 1958. Sám povinný na svých internetových stránkách uvádí, že Státní ústav památkové péče a ochrany přírody převzal dokumentační fondy svých odborných předchůdců sahající až do období první republiky. Nepravdivost tvrzení povinného subjektu dokládá i fakt, že povinný subjekt disponuje tzv. černými knihami, které vznikly v roce 1951, tj. sedm let před vznikem jeho údajného jediného právního předchůdce. Neplatí tedy stanovisko povinného subjektu, že informace z doby před rokem 1958 nemůže mít. Povinný subjekt řádně neposoudil žádost žalobkyně a nepokusil se požadovanou informaci dohledat. Žalobkyně je přesvědčena o tom, že požadované informace jsou povinnému subjektu dostupné, a je proto povinen je poskytnout.

Ke třetí a šesté odrážce žalobkyně uvedla, že jejich odmítnutí je nezákonné, neboť odůvodnění povinného subjektu je vnitřně rozporné, neúplné, zavádějící a nepravdivé. Je zjevné, že povinný subjekt požadované informace k dispozici má, a je tedy povinen žalobkyni tyto informace poskytnout. Žalobkyně dodala, že povinností NPÚ je poskytnout informace srozumitelné, pravdivé a úplné.

Ke čtvrté odrážce žádosti žalobkyně uvedla, že je zjevné, že NPÚ má požadované a úplné informace k dispozici. Skutečnost, zda NPÚ dokončil seznam všech restitucí, není rozhodná, neboť z toho nelze dovodit, že se jedná o neexistující či novou, resp. nehotovou informaci.

K páté odrážce žádosti žalobkyně uvedla, že je přesvědčena o tom, že informace týkající se předávacího protokolu a kopie inventárního seznamu, je informací existující a není způsobilá nijak zasáhnout do práv jiných osob. Odmítnutí poskytnutí této informace nemá zákonný podklad a NPÚ je povinen informaci poskytnout.

Žalobkyně shrnula, že správní orgány v předcházejícím řízení porušily základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 odst. 1, § 4 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Odmítnutí žádosti žalobkyně nemá zákonný podklad, je v rozporu se zákonem o svobodném přístupu k informacím a porušuje ústavně zaručená práva žalobkyně na svobodný přístup k informacím, na rovné zacházení a zákaz diskriminace. Žalobkyně má nárok na informace podle § 4a odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku o půdě, (dále jen „zákon o půdě“). Napadené rozhodnutí se jeví jako pokračování úmyslné perzekuce žalobkyně, jejíž úsilí o restituci neoprávněně zabaveného *** majetku je od počátku 90. let 20. století mařeno.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že tzv. černé knihy jsou neoficiálním dokumentem, který obsahuje kromě inventáře majetku *** rodiny i inventář dalších vlastníků. Jde o svozy z různých jiných

nemovitých kulturních památek, přičemž jejich umístění nemusí odpovídat současnému skutečnému inventárnímu stavu. Černé knihy jsou podkladovým dokumentačním materiálem k ústřednímu seznamu kulturních památek, který se člení na nemovité a movité kulturní památky, přičemž do movitých kulturních památek není veřejný přístup. Žalovaný zdůraznil, že existence právního zájmu ani jeho prokázání se podle zákona o svobodném přístupu k informacím nevyžaduje. To však nemůže platit u požadavku na nahlížení do ústředního seznamu, který není informačním systémem pro širokou veřejnost a slouží k ochraně památek, resp. k evidenci pro účely jejich správy. Zákon o svobodném přístupu k informacím počítá s poskytováním dokumentů, nikoli s nahlížením do systémů. Podle § 5 prováděcí vyhlášky pak není možno nechat do seznamu nahlédnout kohokoli, kdo projeví právní zájem, ale jen taxativně vyjmenované subjekty za určitým specifikovaným účelem; jiné subjekty mohou nahlédnout jen za podmínky, že si opatří souhlas vlastníka. Systém ústředního seznamu kulturních památek neumožňuje vygenerovat všechny movité kulturní památky podle jednotlivých vlastníků, což však neznamená, že by jména konkrétních vlastníků nebyla u jednotlivých položek uvedena. Žalovaný doplnil, že zásadní informace a primární skutečnosti potřebné pro probíhající restituční řízení nemohou být poskytovány prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím a formou nahlížení, aniž by se nejednalo o obcházení zákona; potřebné skutečnosti bylo třeba obstarat v souvislosti se zahájením restitučního řízení. Současné znění zákona o svobodném přístupu k informacím institut nahlížení neupravuje. Žádost o nahlížení do systému, jejíž nakládání se řídí samostatným zákonem a prováděcí vyhláškou, by neměla být podřazena pod zákon o svobodném přístupu k informacím. Na základě teorie vážení zájmů žalovaný shledal, že ochrana osobních údajů vlastníků kulturních památek převažuje nad zájmem na nahlížení do systému. Povinnost poskytovat informace není bezbřehá a musí být přiměřená. Přestože systém ústředního seznamu kulturních památek umožňuje členit položky podle polohopisného určení, není možné takovýmto způsobem jednoduše vyčlenit majetek rodiny ***. Vytvořit takovou speciální evidenci je v současných podmínkách povinného subjektu nereálné technicky i personálně. Žalovaný dále poznamenal, že v době předmětné inventární kontroly nebyl subjektem, kterému náležela správa *** majetku. Byť mohou černé knihy obsahovat údaje z doby před rokem 1958, nemůže povinný subjekt u takových údajů garantovat jejich pravdivost, úplnost a přesnost, ani nejsou autoritativním výstupem správního orgánu; lze je pojímat spíše jako pracovní podkladový materiál.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění rozhodném, (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Městský soud v Praze nařídil k žádosti žalobkyně ve věci ústní jednání konané dne 26. 4. 2017, při němž oba účastníci setrvali na svých již dříve vyjádřených stanoviscích. Právní zástupce žalobkyně shrnul, že žalobkyni je postupem žalovaného bráněno uplatnit svá práva v řádných restitučních lhůtách, a zdůraznil její důležitý právní zájem na poskytnutí požadovaných informací. I přes poučení soudu o tom, že předmětem přezkumu bude napadené rozhodnutí ve smyslu námitek směřujících do vypořádání odrážky první a druhé žádosti žalobkyně o informace, neboť soud považuje každou odrážku za žádost samostatnou a že proti vyřízení žádosti v odrážkách 3 až 6 nebyly podány řádné opravné prostředky, žalobkyně setrvala na žalobě tak, jak byla podána, tj. směřující do vypořádání všech odrážek předmětné žádosti o informace.

Soud provedl dokazování písemnostmi přiloženými k vyjádření žalobkyně ze dne 21. 4. 2017. Soud podrobněji předestřel především rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2014, čj. 11A 368/2011-56, a rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2015, čj. MK 18159/2015 OPP, a ze dne 1. 7. 2015, čj. MK 39675/2015 OPP. Soud dále uvedl, že ostatními předloženými

podklady, které pouze vyjmenoval, se žalobkyně snažila dokázat, že část požadovaných informací má povinný subjekt k dispozici a že jsou též veřejně přístupné.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Žádostí ze dne 13. 5. 2013 se žalobkyně na povinném subjektu domáhala poskytnutí následujících informací:

- umožnění nahlédnutí do ústředního seznamu movitých kulturních památek vztahujících se na majetek příslušníků rodiny ***,
- sdělení, kde se nachází majetek dle *** inventární kontroly ze dne 16. 10. 1947,
- sdělení, zda na vydání inventárních seznamů a movitých věcí příslušníků rodiny *** byly vzneseny restituční nároky oprávněných osob podle zákona č. 403/1990 Sb., zákona č. 87/1991 Sb. a zákona č. 229/1991 Sb.,
- sdělení, zda na základě uplatnění restitučních nároků byly ze správy NPÚ vydány oprávněným osobám movité či nemovité věci, inventární seznamy či soupisy majetku,
- sdělení, zda v případě vydání movitých, nemovitých věcí inventárních seznamů podle restitučních nároků byl o tomto sepsán předávací protokol a zda si NPÚ ponechal kopii inventárního seznamu vydávaných věcí a
- sdělení, zda v této věci o vydání movitých věcí po zemřelém JUDr. A. S. vedl jednání s adoptivním bratrem klientky panem K. S. a zda mu byly vydány inventární seznamy, či movité věci.

Rozhodnutím povinného subjektu ze dne 28. 5. 2013 byla žádost žalobkyně odmítnuta, a to podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud jde o odrážku čtvrtou a pátou, podle § 8a téhož zákona, pokud jde o odrážku pátou, a z jiných faktických důvodů než jsou uvedeny v § 7 až § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud jde o odrážku prvou (na nahlížení do ústředního seznamu není právní nárok) a odrážku druhou, třetí a čtvrtou (informace neexistuje). V odůvodnění rozhodnutí se povinný subjekt vyjádřil jednotlivě ke všem bodům podané žádosti o informace. Zejména ve vztahu k první odrážce povinný subjekt zdůraznil, že zákon o svobodném přístupu k informacím primárně slouží k poskytování informací týkajících se působnosti povinných subjektů, přičemž takovou informací není informace o osobních a majetkových poměrech fyzické osoby získaná nahlížením do ústředního seznamu kulturních památek. Evidence ústředního seznamu kulturních památek je vedena v programu z 90. let 20. století, který se zabývá pouze povinnou základní evidencí (název, polohopisné určení, součásti památky); seznam není členěn dle vlastníků s identifikátory rodné číslo, jako je tomu u jiných veřejně přístupných registrů. Povinný subjekt nahlížení neumožňuje, jelikož nelze zakrýt osobní údaje a vyhovět tak požadavkům na jejich ochranu. Důvod k prolomení ochrany osobních údajů a soukromí nebyl dán. K odrážce druhé pak povinný subjekt uvedl, že nemůže zodpovědně sdělit, kde se nachází majetek z inventární kontroly ze dne 16. 10. 1947, neboť jeho právní předchůdce vznikl až 11 let poté.

Odvoláním ze dne 14. 6. 2013 napadla žalobkyně výlučně výroky rozhodnutí povinného subjektu týkající se odrážky první a druhé, a to z důvodu jejich nesprávnosti a rozporu s právními předpisy.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil, neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí je v souladu s platnou právní úpravou. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že k poskytnutí údajů o konkrétní movité památce je třeba souhlasu jejího vlastníka. Doplnil, že ústřední seznam kulturních památek není veden podle vlastnické struktury, tedy v systému nelze vygenerovat přehled kulturních památek, které vlastní určitá osoba. Z uvedeného vyplývá, že na daný případ nelze aplikovat ani anonymizaci údajů dle § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný upozornil na fakt, že na nahlížení do seznamu není právní nárok. Pokud prováděcí vyhláška umožňuje přístup vědeckým pracovníkům a studentům, pak je třeba podotknout, že přístup

uvedených osob není ze strany veřejnosti nárokován a ani tyto osoby, pokud by projevíly zájem a podaly žádost, nemají na přístup právní nárok. Dle žalovaného je výklad zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, který učinil povinný subjekt, v souladu s platnou právní úpravou. Žalovaný dále uvedl, že smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím není zkoumat existenci a právní nástupnictví v této kauze, resp. přechod práv a povinností ohledně povinného subjektu. V žádném právním předpise není uvedeno, jaká práva a povinnosti jiných zaniklých institucí či orgánů převzal Státní ústav památkové péče a ochrany přírody. Žalovaný uzavřel, že povinnému subjektu v předmětné době nenáležela správa *** majetku.

Městský soud posoudil věc takto:

Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se zákon nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.

Podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.

Podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

Podle § 5 prováděcí vyhlášky ústřední seznam a seznamy kulturních památek správních obvodů krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jsou veřejně přístupné, jde-li o údaje o nemovitých kulturních památkách. V případě údajů o movitých kulturních památkách mohou do Ústředního seznamu a seznamů kulturních památek správních obvodů krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností nahlížet vlastníci movité kulturní památky, osoby při výkonu státní správy, pokud tyto údaje potřebují pro plnění svých úkolů, osoby pro studijní účely na základě písemného potvrzení příslušného školského zařízení nebo příslušné kulturní instituce a osoby pro vědeckovýzkumné účely na základě písemného potvrzení zadavatele výzkumného úkolu; ostatní osoby tak mohou učinit pouze s písemným souhlasem vlastníka.

Na úvod soud zdůrazňuje, že žalobkyně předmětné informace požadovala v režimu zákona č. 106/1999 Sb., který pojímá svobodný přístup k informacím ve veřejné správě velmi široce, a představuje tak kontrolu veřejné moci. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že žadatel o informace není povinen povinnému subjektu jakýmkoli způsobem zdůvodňovat svou žádost, a tedy ani sdělovat, proč poskytnutí informací požaduje; takovou povinnost totiž zákon v žádném ustanovení žadateli neukládá. Je tedy zcela irelevantní, z jakých důvodů žalobkyně o poskytnutí informací žádala, neboť k tvrzeným důvodům nebylo možno přihlídnout ani je při vyřizování žádosti jakkoli hodnotit. Podstatné je naopak pouze to, zda žalobkyně žádá o informace, na které zákon o svobodném přístupu k informacím dopadá, zda je žádá způsobem, který tomu odpovídá, a zda tyto informace mohou být poskytnuty.

V daném případě je předmětem přezkumu soudem žádost žalobkyně o poskytnutí informací ze dne 13. 5. 2013 formulovaná žalobkyní jako samostatné dotazy pod odrážkami jedna až šest. Odvolání žalobkyně ze dne 14. 6. 2013 bylo jasně koncipováno tak, že směřovalo výhradně do odmítnutí poskytnutí informací požadovaných v odrážce první a druhé; obsahovalo jen námitky směřující proti těmto odrážkám. Proti vypořádání třetí, čtvrté, páté a

šesté odrážky předmětné žádosti o informace povinným subjektem žalobkyně odvolání nepodala. Ze shora uvedených důvodů a s přihlédnutím ke skutečnosti, že dotazy uvedené pod jednotlivými odrážkami byly odlišného charakteru, se soud dále zabýval pouze odrážkami jedna a dva předmětné žádosti, byť jsou v žalobě uvedeny velice stručné důvody i ke zbývajícím odrážkám, neboť ve vztahu k těmto zbývajícím odrážkám žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem a žaloba je v tomto rozsahu nepřípustná (§68 písm. a) s.ř.s.).

Ve světle shora uvedeného je třeba podotknout, že žalovaný nepostupoval procesně správně a v napadeném rozhodnutí pochybil, když podané odvolání zamítl a rozhodnutí povinného subjektu jako celek potvrdil; s ohledem na obsah podaného odvolání měl žalovaný rozhodnout o odvolání proti dvěma samostatným žádostem (pod odrážkami jedna a dva) a ve zbytku měl konstatovat, že rozhodnutí povinného subjektu zůstalo nedotčeno.

K námitkám týkajícím se odrážky první žádosti o informace, v níž se žalobkyně domáhala umožnění nahlédnutí do ústředního seznamu movitých kulturních památek vztahujících se na majetek příslušníků rodiny ***, soud uvádí následující.

V období od podání žádosti o informace až do pravomocného skončení předmětného správního řízení zákon o svobodném přístupu k informacím explicitně neumožňoval poskytnout informaci formou nahlédnutí do spisu, dokumentu či evidence, která požadovanou informaci obsahuje. Nahlížení do spisu představovalo jeden ze způsobů, jakým bylo možno požadovanou informaci žadateli v souladu se zákonem poskytnout.

Podle § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se zákon nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací. Dle názoru soudu vykazuje nahlížení do ústředního seznamu movitých kulturních památek taková specifika, že podmínky pro jeho uplatnění jsou upraveny samostatně, zvláštním zákonem, a to v ustanovení § 7 zákona o státní památkové péči a § 5 prováděcí vyhlášky; na nahlížení do takové evidence se proto neaplikuje zákon o svobodném přístupu k informacím. Správní orgány tedy zcela správně posuzovaly, zda žalobkyni svědčí právo nahlédnout do ústředního seznamu movitých kulturních památek na základě zvláštního zákona – zákona o státní památkové péči.

Podle § 7 odst. 1 ve spojení s § 32 odst. 2 písm. d) zákona o státní památkové péči vede odborná organizace státní památkové péče, jíž je Národní památkový ústav, ústřední seznam kulturních památek. Podle § 7 odst. 5 zákona o státní památkové péči podrobnosti o evidenci kulturních památek stanoví obecně závazný právní předpis, jímž je prováděcí vyhláška č. 66/1988 Sb. Ustanovení § 5 této vyhlášky stanoví, že ústřední seznam a seznamy kulturních památek správních obvodů krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jsou veřejně přístupné, jde-li o údaje o nemovitých kulturních památkách. V případě údajů o movitých kulturních památkách mohou do ústředního seznamu a seznamů kulturních památek nahlížet vlastníci movité kulturní památky, osoby při výkonu státní správy, pokud tyto údaje potřebují pro plnění svých úkolů, osoby pro studijní účely na základě písemného potvrzení příslušného školského zařízení nebo příslušné kulturní instituce a osoby pro vědeckovýzkumné účely na základě písemného potvrzení zadavatele výzkumného úkolu; ostatní osoby tak mohou učinit pouze s písemným souhlasem vlastníka.

Z posledně citovaného ustanovení je zřejmé, že zákon ve spojení s prováděcí vyhláškou podává uzavřený výčet osob, které jsou oprávněny do seznamu movitých kulturních památek vedených Národním památkovým ústavem nahlížet. Jiné osoby než ty, které jsou v ustanovení § 5 prováděcí vyhlášky výslovně uvedeny, proto do předmětného seznamu nahlížet nemohou. Povinný subjekt i žalovaný tak postupovali v souladu se zákonem, když neumožnili žalobkyni nahlédnout do údajů o movitých kulturních památkách,

neboť žalobkyně nebyla oprávněnou osobou ve smyslu § 5 prováděcí vyhlášky. Ani v podané žalobě žalobkyně netvrdila, že by vystupovala jako některá z osob, které zákon opravňuje do ústředního seznamu nahlížet. Žalobkyně pouze prokazovala svůj naléhavý právní zájem na dohledání a přístupu k inventárnímu seznamu rodového majetku, jenž je však z hlediska oprávněnosti nahlížení do ústředního seznamu movitých kulturních památek (jak již soud konstatoval výše) irelevantní. Nelze proto souhlasit s námitkou, že správní orgány porušily princip rovného zacházení a zákaz diskriminace.

Žalobkyně s poukazem na zákon o svobodném přístupu k informacím v odřázkce první žádosti o informace nežádala o poskytnutí konkrétní informace, nýbrž se dožadovala možnosti nahlížet do ústředního seznamu movitých kulturních památek, tj. domáhala se možnosti opatřit si požadované informace sama studiem dané evidence. S přihlédnutím k důvodům uvedeným v odstavcích výše však nebylo možno takové žádosti vyhovět; žalobkyně se nemohla domáhat nahlížení do evidence. Správní orgány nicméně nebyly oprávněny žádost bez dalšího odmítnout. Výkladem ustanovení § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím dospěl soud k závěru, že bylo na povinném subjektu, aby (v případě, kdy nebylo zřejmé, jakou konkrétní informaci žalobkyně v žádosti o informace požadovala) žalobkyni do sedmi dnů ode dne podání žádosti vyzval k upřesnění žádosti. Teprve neupřesnila-li by žalobkyně svou žádost o informace ve lhůtě a v souladu s poučením, které se jí od povinného subjektu dostalo, mohl správní orgán žádost odmítnout. Bylo tedy na správních orgánech, aby žalobkyni řádně vyzvaly k tomu, aby vznesla konkrétní dotaz, a následně posoudily, zda lze takovému dotazu vyhovět či nikoli. Povinný subjekt ani žalovaný však takto nepostupovali.

K námitkám ohledně odřázky druhé žádosti o informace, v níž se žalobkyně domáhala sdělení, kde se nachází majetek dle *** inventární kontroly ze dne 16. 10. 1947, soud uvádí následující.

V rozhodnutí povinného subjektu, které žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil, je neposkytnutí požadované informace odůvodněno tím, že účelem zákona o svobodném přístupu k informacím je poskytovat informace úplné, ověřené a přesné a že informace v požadovaném smyslu neexistuje. V této souvislosti soud odkazuje na jedno ze základních východisek dokazování v řízení před soudem, které spočívá v tom, že nelze dokazovat něco, co neexistuje. Podle ustálené judikatury i odborné literatury je tzv. negativní důkazní teorie založena na tom, že negativní skutečnosti nemohou být dokazovány, a ten, kdo negativní skutečnost tvrdí, je od důkazního břemene osvobozen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2006, čj. 3 Azs 35/2006-104, publikovaný pod č. 951/2006 Sb. NSS). Přestože tedy povinný subjekt není povinen prokazovat, že požadovanou informaci nemá, nelze na odůvodnění této skutečnosti zcela rezignovat. Nepostačí tak pouhé oznámení, že povinný subjekt informací nedisponuje či pouhé popření existence požadované informace, jak to učinil povinný subjekt v projednávané věci. Vždy je zapotřebí hodnověrným způsobem zdůvodnit, z jakých důvodů povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje, resp. ani disponovat nemůže, jaké konkrétní skutečnosti vedly jej k závěru, že požadovanou informaci nemá a že ji ani mít nemusí. Taková sdělení je nutno posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně a v závislosti na konkrétních skutkových okolnostech. Jelikož správní orgány této povinnosti v proběhlém správním řízení nedostály, je žalobou napadené rozhodnutí zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

Soud se ztotožnil s názorem zdejšího soudu publikovaným v rozsudku ze dne 4. 12. 2014, čj. 11A 368/2011-56, dle něhož nemůže být skutečnost, že povinný subjekt nedisponuje úplnými informacemi, důvodem pro jejich neposkytnutí. Dle citovaného rozsudku je nedostačující, pokud chce povinný subjekt odmítnout informaci z důvodu, že požadovaný soubor informací neexistuje a odůvodňuje to tím, že v době převodu *** majetku na stát nebyla provedena žádná inventura mobiliáře. Je pravděpodobné, že kompletní informace tak, jak je v žádosti požaduje žalobkyně, skutečně nemusí existovat, avšak zcela nepravděpodobné

je, že by Národní památkový ústav s ohledem na své kompetence neměl vůbec žádný soupis majetku JUDr. A. S., a to alespoň částečný, a že by tedy neměl přehled o tom, jaký majetek spravuje.

Zdejší soud k tomu doplňuje, že ze zákona o svobodném přístupu k informacím vyplývá povinnost správního orgánu poskytnout informace, kterými disponuje. I kdyby tedy povinný subjekt disponoval jen některými dílčími informacemi, byl by ze zákona povinen je žalobkyni na základě její žádosti poskytnout s upozorněním, že se jedná o informace neúplné či kusé.

Dle názoru soudu se dá předpokládat, že povinný subjekt určitými, byť částečnými a nekomplexními, informacemi disponuje. Na tento závěr lze usuzovat též ze dvou rozhodnutí žalovaného, jimiž bylo rozhodováno o žádostech žalobkyně o informace, jež byly podobného druhu jako ty řešené i v nyní projednávané věci, a která žalobkyně přiložila ke svému vyjádření ze dne 21. 4. 2017. V rozhodnutí ze dne 18. 3. 2015, čj. MK 18159/2015 OPP, dospěl žalovaný k závěru, že z podkladů shromážděných ve spisech lze dovodit, že ucelená informace, ve své kompletnosti tak, jak ji žalobkyně požaduje, pravděpodobně neexistuje. Je však naprosto nepravděpodobné, že by povinný subjekt s ohledem na svůj status státní příspěvkové organizace neměl žádný přehled o tom, s jakým majetkem JUDr. A. S. hospodaří. To vyplývá i z vyjádření k odvolacím námitkám, v nichž Národní památkový ústav uvedl, že „nepopírá, že má k dispozici jak původní, tak i současné inventární seznamy, eviduje veškerý pohyb mobiliáře, převozy a zápůjčky. Inventář je řádně zadokumentován, všechny položky mají konkrétní a jednotné číslování a popis, a že prováděl rekonstrukci interiérů v zámeckých objektech, vybavených původním mobiliářem z doby, kdy náležely JUDr. A. S.“ Rozhodnutím ze dne 1. 7. 2015, čj. MK 39675/2015 OPP, pak žalovaný konstatoval, že povinný subjekt nabídl žalobkyni zpřístupnění informací formou nahlédnutí do černých knih a starých *** inventárních knih, které má k dispozici Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích.

Rozhodující pro závěr o zákonnosti postupu povinného subjektu, resp. žalovaného tudíž není posouzení přímého právního nástupnictví orgánů státní památkové péče, jak namítaly oba správní orgány, ale faktický stav, tzn. zda povinný subjekt v současnosti spravuje nějaký majetek po JUDr. A. S., a tedy zda má alespoň některé žalobkyní požadované informace k dispozici a jakým způsobem je může vyhledat.

V této souvislosti je třeba rozlišovat mezi situacemi, kdy jde o pouhé vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné informace žadateli předat, a situacemi, kdy by sestavení požadovaných informací představovalo tzv. vytváření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Pokud by pro vyhovění žádosti žalobkyně postačovalo pouhé mechanické převzetí informací (být z částečné nebo nejednotné evidence), které by neznamenal rozsáhlou badatelskou činnost složitě dohledávání, byl by povinný subjekt povinen informace požadované žalobkyní poskytnout.

Soud dále uvádí, že z obsahu správního spisu nelze zjistit, jak systém evidence movitých kulturních památek funguje. V rozhodnutí povinného subjektu i žalovaného se uvádí, že systém není veden podle vlastnické struktury, že v systému nelze vygenerovat přehled kulturních památek, které vlastní určitá osoba a že tedy nelze aplikovat ani anonymizaci údajů dle § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím. Naopak žalobkyně ve vyjádření ze dne 21. 4. 2017 tvrdí, že tomu tak není; součástí základní evidence má být celá řada filtrů a třídících mechanismů, a program tak umožňuje vyhledávání předmětů podle libovolných parametrů, fulltextové vyhledávání aj.

Nad rámec nezbytně nutného soud dodává, že informace, má-li ji povinný subjekt k dispozici, může být poskytnuta jen v rozsahu, v jakém to umožňuje zákon o svobodném přístupu k informacím, tzn. bude třeba dále hodnotit případnou ochranu osobních údajů či zda

u movitých věcí nebude přicházet v úvahu ochrana majetku jejich vlastníků. Soud zdůrazňuje, že tento výčet uvádí zcela příkladmo, neboť žalobou napadené rozhodnutí nelze v tomto směru z důvodu závažné vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přezkoumat. Ze stejného důvodu nemůže soud ani nařídit, aby požadovanou informaci poskytl.

Soud z důvodů shora uvedených napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil a současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náklady, které žalobkyni v řízení před Městským soudem v Praze vznikly, spočívají v soudním poplatku zaplaceném z podané žaloby a z návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě v celkové výši 3 000,- Kč a dále v nákladech právního zastoupení žalobkyně advokátem (§ 35 odst. 2 s. ř. s.). Mimosmluvní odměna činí v daném případě čtyři úkony právní služby po 3 100,- Kč (převzetí věci a příprava zastoupení, podání žaloby, vyjádření ze dne 21. 4. 2017, účast na jednání před soudem) podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění rozhodném, a čtyři režijní paušály po 300,- Kč za náhradu hotových výdajů zástupce žalobce podle ustanovení § 13 odst. 3; celkem tedy 13 600,- Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku odpovídající této dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, (§ 57 odst. 2 s. ř. s.); dle § 47 odst. 1 písm. a) tohoto zákona činí sazba daně 21 %. Částka daně činí 2 856,- Kč. Celkem tedy žalobkyni náleží náhrada nákladů řízení ve výši 19 456,- Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.